

مدیر: محمد قدیر تره کی
اداره: دوهومی مطبعی له څنځه کابل
وامضاء: مولود راه خوالیکو کبزی
پوښتنه: د کابل له ورځپاڼو سره ورځ خپریږي

اصلاح

لخواهونه: کالني شپږمياشتني
د کابل په ښار کښي ۲۵-افغانی ۱۴-افغانی
په افغانستان کښي ۳۰-افغانی ۱۸-افغانی
په د باندنيو هوادو کښي یونیم یون ۱۷ شلنگ

راه های عملی برای جلوگیری از احتکار و گران فروشی

شیا غلی ح . ط

احتکار در هر وقت موجود است و یکهانه عامل جلوگیری از ان اوضاع طبیعی تجارت و رقابت در بین تجار است که نمیتوانند بیکار نشسته و مال خود را ذخیره نمایند. در موارد اوضاع غیر طبیعی مثل زمان جنگ و غیره بنابر مشغولیت قایلر یکهانه ها به ساختن آلات حرب و غیره که طبیعتاً تا یک اندازه قیمت ها را بلند می برد و هم افزونی پول در اثر بودجه های حربی دول متحارب اجناس فلت پیدا میکند و محتکرین را اجازه میدهد اجناس خود را از یک سال بدیگر سال ذخیره کرده و گران بفروشند و با از معیار عادی آنرا بقیمت بیشتری بفروش رسانند. چون احتکار زاده حسابات، تمایلات حرص، آرزو، منفعت پرستی و غیره میباشد بفرق فاصره شده راه عملی برای جلوگیری آن کشف شده نمیتواند. البته حکومت ها که حامی رعایاست و تدابیر لازمه را برای جلوگیری تطاول محتکرین از قبیل چیزهای که آقای احمدالله خان کریمی در مقاله خود شمرده اند اتخاذ نمی نمایند ولی اینچنین چیزها بفرق بنده کفایت نمیکند و نه به آن سهولت که در قید تحریر می آید تحت اجرا گرفته شده میتواند. بلی آسان است گفته شود خرمن هارانتحت کنترل گرفت و آنسرا بشرخی که لازم است بفروش رسانید ولی صاحب زمین مستحق نیست برای خود و متعلقین خود لباس و رخت خریداری کند؟ و اگر او مجبور است اجناس محصوله خود را بقیمت معین بفروش رساند آیا بازار گران نیز مجبور نیست اجناس خودش را از قبیل پارچه باب و دیگر مواد غذایی بقیمت معین بفروش رساند؟ آیا کنترل آنهمه دهاقین و اینهمه تجار و صناعت پیشه کار سهلی است؟ خیال نمیکند او لا کار سهیل باشد و ثانیاً تصور نمیشود بدون عکس العمل بمیدان اجرا آورده شده بتواند!

بفرق بنده یکهانه و سیله احتکار انفرادی پس انداز اجتماع است که حکومت خیر وود و راندیش ما بدان قیام ورزیده است البته احتکار انفرادی یکی از گناهان کبیره است ولی احتکار اجتماعی برای جلوگیری از احتکار انفرادی ثواب بزرگترین است.

دوسال قبل برین حناطان قیمت گندم را به فی سیر ۱۵ و ۱۴ بلند بردند و این مسئله نزدیک بود موجب وحشت و دشت خلاق گردد تا آنکه حکومت بکمال دور اندیشی گندم را ذخیره نمود. این ذخیره حکومت چشم محتکرین و حناطان را سیر ساخت و قیمت گندم را نازل نمود چنانچه امسال و سال گذشته قیمت گندم از ۷ افغانی بعد اعظم بلند رفت. زیرا مردم دانستند اگر ما گندم خود را بی بازار نفر وخته ذخیره نمائیم حکومت چون ذخیره

کافی دارد آنرا بعارض فروش خواهد گذاشت و خاک در کاسه ما خواهد کرد از ان جهت گندم بپندوی راه یافت و بقیمت مناسب بهر کس رسید. علاوه بر آن چون یک حصه بزرگ مستهلکین مامورین حکومت است که از خود زمین داری ندارند و حکومت بکمال مهربانی برای آنها آرد بقیمت نازل میدهد اینهم اثر خوبی بر قیمت اجناس از ترافی افکنده است.

حالا آمدیم با احتکار اجناس غیر از ترافی از قبیل منسوجات و اشپای ساختگی. اگر حکومت کرده بتواند و یا بعضی از شرکت های مسئول کابل از چیزهایی که در بالا بقسم علت احتکار عرض نمودیم صرف نظر کرده بتواند ممکن است وضعیت علاج پذیر باشد ولی روی هم رفته مسایل مذکور جز قسم های عمده و ضروری از قبیل اجناسی که در خور استطاعت طبقه آخرین ملت میباشد آقدر مهم نیست ولی فکر بنده باید وزارت اقتصاد بفرق علاج قیمت اجناس از قبیل چیت و صحن کوره و غیره که لباس غربالازان درست می شود در دوران جنگ بوده یعنی احتکار شخصی را مانع گردیده کدام دیوئی را سر رشته نمایند که از انجا اجناس بشرخ های لازمه بادر نظر گرفتن مفاد معقول فروخته شود این چنین یک دیو که ممکن است نعم البدل شرکت ارزاق برای اجناس مصنوعی باشد محتکرین انفرادی را بی حوصله ساخته و آنها را مجبور به معقول فروشی خواهد نمود. البته نباید از نظر کشیده که اقدامات حاضر وزارت اقتصاد ملی از قبیل جرم و کنترل نرخ کارزادی را کرده است ولی بفرق ناقص بنده چیزیکه بنده در بالا عرض کردم یکهانه علاج بر اصل احتکار خواهد بود

سال سوم جریده شریفه و رانگه

دوسال قبل در ولایت جنوبي جریده تاسیس شد بنام و رانگه که از آن تاریخ تا امروز در عالم صحافت مصدر خدمات خوب و قابل تقدیری شده است این جریده اینک بانشر شماره ۹۵ خود وارد سال سوم حیات مطبوعاتی گردیده است ما این سال جدید را به شیاغلی محمدیونس خان مدیر جریده مذکور تبریک گفته ایشان را موفق خواهانیم.

اقتراح راجع به احتکار

البته مطالعین عزیز بخاطر دارند که راجع به احتکار مقالات متعدد دی به سلسله اقتراح نشر و آرا و افکار مطلعین را درین باره گرفتیم لذا پس ازین تاریخ درین زمینه مقاله پذیرفته نمی شود زیرا مدتی که برای اقتراح معین شده بود ختم شد البته بانشر دوسه مقاله که قبلاً سیده این موضوع را خاتمه داده به نشر مطالب جدیدی خواهیم پرداخت. (اداره)

دباندنی خبرونه

برلین: د المان حربی اعلامیه: دایطالیایا به جنوبی جبهه کښي د متحدینو حملی چه دزیاتی بیانوه او نانکدار ی قوی به مرسته د پوتی کوروو) په ناحیه کښي وشوی ردی او په دی ناحیه کښي شدیدی جگری جاری دی. المانی الوتکو د (فوندي) په منطقه کښي د متحدینو د ترانویر قطار و حملو و کره او خپلو نښو ته د پری خرابی وادولې. د شرق په مجاذ کښي مجلی جگری وشوی او د کوز دښتر په ناحیه کښي دروسا نویونولگی عسکر محاصره او بریاد شول. د متحدینو له یو سیل الوتکونه چه د المان پر شمالی او وسطی لخواهونی حمله راوړی و او دانیو او ملکی وگړو ته د ناوان رسولی و (۲۲) الوتکی راواچولی شوی. د متحدینو یو بل سیل الوتکو تیره شپه پر (راین ویستفلیا) او (دویسی بورگ) حمله وکړه او غیر نظامی تاوانونه راواچولی شوی. د جرمن الوتکو دانگلستان پر شرقی منطوق حمله وکړه او خپلو نښو ته د پری خرابی پښی کړی. (ترانس اوشن)

برلین: دیاریس ذخیره سره سم د فرانسو یو مشهور فیزیک دان وویل چه د المان نننی تخنیک کولای شی چه د جگری سرنوشت خرگند کړی او فتح وگڼی. (ترانس اوشن)

برلین: د بخارست ذخیره سره سم (چاکای) درومانی حکومت د دفاع نوی وزیر وویل چه مونږ به تر اخرینې د می پورې دخپلو متحدینو سره داریا او خلکو د ساتنی دپاره جگړه پرمخ بوژو اود رومانی حقیقی افتخارات به وساتو. (ترانس اوشن)

برلین: (ساتا کالانا ک بلادت) سو یسی روزنامه د فرانسو په ښارونو باندې د متحدینو د الوتکو د بیاری او تعرض په باره کښی لیکي: دغه بیاری بيله دښه چه د خلکو تنفر دیر کړی بل اثر به ونه کړی. (ترانس اوشن)

چونکنگ: د چین حربی اعلامیه د اتازونی الوتکو دیا نکتسی په سبند کښی د جاپان د بیرو پریوه قافله حمله وکړه او خلور بیری ته په (۱۴) زره طنه ظرفیته دوی کړې اود لویاننگ په جنوب غرب او د یانگستی دسبند په غاړو کښی د جاپان پر نظامی لخواه بیاری د کړې او د جاپان ۲۵ لاری او ۲ تانکونه د بیجاړ او (۱۰) لاریو ته د پری زیان وراوه. (ریوتر)

ملورن: د بحر الکاهل د حوزی ته د متحدینو حربی ابلاغیه: د واکدی هوایی مرکز د متحدینو د الوتکو له خوا په کاراچولی شویدی اود متحدینو جنکی بیروا الوتکو دوا کدی د جزیری د غرب په ۲۰ میلی کښي د جاپان پریوه مرکز بمباری اود مردکو شلک وکړ د اتازونی الوتکو دینایی په هوایی مرکز اود مارشال په جزیره کښي د جاپان په خو مرکز و بمباری وکړه د متحدینو الوتکو په یوواک او مالکوار ی کښي د جاپان په نظامی تاسیساتو بمباری وکړه. (ریوتر)

الجزیره: د مدیترانی ته د متحدینو حربی ابلاغیه: د کسل رنگت قواؤ ته نوی ملاتړ رسیدلی دی او د هتلمر په سنگرو کښي د متحدینو د قواؤ په مقابل کښي کلک مقاومت کوی د یولینه لښکرو د بید موتی په حصار کښي هغه لخوا چه په (۹۱۲) نامه باندي معروف دی ونیو او دانگریز لښکری د اکښو د هوایی مرکز په د وارو خواؤ باندي حملی کوی د کانادا لښکرو د پوتی کوروو په شمال شرق کښي د المانیانو په لخواه کښي درز اچولی دی. فرانسوی عسکر په پیکو حملی کوی. پرون د اتازونی لښکر و مغنی تولگی په تیرا چینا ورننوتل خوا المانیانو د متقابل حملی په اثر دوی مجبور وه کړه چه د تیرا چینا ته ووزی د اتازونی قواؤ د تیرا چینا په دوه دری میلی کښي خو غندی و نیوی. (ریوتر)

لندن: پرون مازدیگر د سویس رادیو اعلان وکړ چه اتم نمبر اردو (پوتی کوروو) ونیو. (ریوتر)

لندن: دانگلستان د فضایی وزارت ابلاغیه: پرون د اتازونی الوتکو په المان کښي د کبل په بحری مرکز او په فرانسه او بلژیک کښي په مواصلائی خطوطو او هوایی مرکز او د کالی درفې په نظامی تاسیساتو بمباری وکړه او ۲۲ المانی الوتکسی ته را غورزولې. لدې علیا تونه به ۸ اچوونکی او ۸ ښکاری الوتکسی خپلو مرکزوته بیرته ندی راغلي. پرون ماښام د اتازونی تر ۵ سوونه پیرو الوتکو د پاریس په شا و خوا کښي د شیربورگ د شبیه جزیری په هوایی مرکز او نظامی تاسیساتو اود متحدینو د الوتکو نوروسیلود سهارنه تر ماښامه پوری د فرانسې او بلژیک په شمال کښي په نور و نښو بمباری وکړه. براتی د المان خوا الوتکو په جنوبي ساحل او یوې بلې الوتکې د سکاٹلیند پر شرق الوتونه وکړه د دوی د بمباری په اثر لږ څه تاوان واوښت. (ریوتر)

د شپې وستړې خبرونه

واشنگتن: (روزولت) د اتازونی کانگرس ته یو مکتوب لیتلی دی او په هغه کښي د کانگرس ته را پورته وړ کړی دی چه: د هغه مرستی له مخي چه اتا زونی دیور او اجارې د قانون له مخي د متحده اقوامو سره کړې ده و بلاشم چه د متحده دولتو هر نفر عسکر خپل ټول مایحتاج د لجان سره لری او متحدین به د ژر د غرب او جنوب اوشرق له خوا المان ته نوی ضربی ورواړوی نوموړی علاوه کړه چه متحده دولتو دیور او اجارې د قانون پر اساس د اتازونی د فو لخواه سره مرسته کړې ده دانگلستان او اتازونی مرسته به شوروی اردوگان د حربی مهماتو له حیثه المان ته دنویو ضربو وراړولو دپاره تقویه کړی دشوروی قواؤ دغه ضربی به د متحدینو د قواؤ د وروړاندي تگ سره وراړولې شی.

الجزیره: د برلین د اطلاع سره سم د متحدینو قواؤ د (انسیو) په جبهه کښي په کلکه حمله پیل وکړه خوتر اوسه پوری دغه اطلاع د متحدینو د متابعو بنده تصدیق شوې.

لندن: د انقري رادیو اعلام وکړه چه: (کرسټو کسلیکوف) د بلغار بادلوی ملی مجلس رئیس به د بلغار یا نوی کابینه تشکیل کړی.

چونکنگ: د چین فو لخواه د برما په شمال کښي (چیفانگ) ته چه د (لونگ لننگ) په ۳۰ میلی کښي دی ورسپهال اود (برما-چین) سرک ته د برما د سرحد په ۳۰ میلی کښي پری کړ او په (لونگ لننگ) کښي د جاپان عسکر دنورو قواؤ نه جلا او قلابند کړه.

لندن: (ساینزیکت) د هالیند دولت رئیس چه د المان له خوادی وویل چه په هالیند باندې د متحده ښو د پیاده کیدو په وخت کښي به په هالیند کښي نظامی حکومت اعلان شی.

توکیو: جاپانی قواؤ د (کوهیما) په جبهه کښي پوره تفوق حاصل کړی دی او په متحدينو ته وخت تنگ کړیدی اود انگریزانو ټول هغه کوشنونه چه د (کوهیما-ایمپال) دلاری دخلاصولو دپاره د کړه ناکامه شوه او په تدریج سره برشادرومی.

توکیو: د لوی پانگک د ښار جگړه به ژر پای ته ورسېږی، چینی عسکر کلک مقاومت کوی اود ښار په پاتې برخه کښي کلسکه جگړه جاری ده. دیا لیل او کرا ل او بشن پور په جبهو کښي جگړه توده ده او متحدينو د ایمپال په جبهه کښي خپله فوه تقویه کړه او کوشن کوی چه د (مون تون) تر تیریدلو پوری جگسره پسې او زده کړی. (دوومی)

قوانین طبی راجع به اهمیت اجتماعی اطفال و حفظاً لصلحه آن‌ها

(۱۲)

شاهلی دو کور میر غلام حیدر خان ماهر داسلمی

مگر این عمل از دوسه ساعت بیشتر دوام نمیکنند زیرا کانگرن حاصل میگردد. در اثنای فشار بالای ناف گاه گاه فشار کم وارد کرده می شود تا یکمقدار کم خون جریان پیدا کند تا از خطر کانگرن نیز نجات یابد.

در اثنای وضع حمل و دوام زاجگی احتیاط ضروریست تا مکرر و بهای مولد المرض داخل مهبل نگرند. بعد از اختتام وضع حمل عضویکه به تولد اشتراك نموده یا پارچه های معقم لملل و یا گاز مایعات و خون را از اطراف آن پاک کرده و قسمت خار جی با پارچه های مذکور پوشانیده می شود. هر قدریکه تکه ها با مایعات مغرزه ملوث گردد همقدر زود زود تبدیل کرده می شود از حرکات بی جا و بی لزوم زاجچه خود داری می کنند زیرا سبب جریان خون میگردد در وقت صرف غذا به کمال احتیاط می نشیند و در نشستن در عقب آن چند تکه گذاشته می شود. بعد از آنکه وضع حمل یا تمام رسید اگر زاجچه خوب برود بهتر است بروز سوم یا چهارم که جراحت خوب شدنشسته میتواند چون در دوران حاملگی عضلات جدار بطن سست میگردد بنا بر این برای تقویت عضلات مذکور بعد از هفته اول مساز یعنی مالش کردن خوب فایده میدهد و بهتر است که برای این مقصد بعضی مشق های خفیف از قبیل دست ها را بالا و پائین کردن، نفس های عمیق کشیدن و یا هر روز چند مرتبه بالا و پائین کردن، به ترفیع حرارت یعنی تسدیر این اوقات اهمیت مخصوصی داده می شود و میگویند باید در حدود همچه عوارض نور آبه دکتور رجوع و از چگونگی احوال خویش وی را مطلع سازد و اطفال چهل روز باشو هر مقدار که تا یکماه بعد از خطر انتان موجود است میگویند از آنجا که زاجچه بواسطه وضع حمل یکمقدار خون ضایع میکند باید با خوردن غذای که به فقر الدم کمک میکند تا مین خون ضایع شدنی را بنماید مثلاً کباب جگر، کباب گوشت، سبب، تخم و غیره صرف نماید (مراجعه به تغذی دوران حاملگی) و در دوره زاجگی خطرناک ترین مرض حملی نفاسی است که در زاجچه ها از عدم مراعات نظافت حاصل میگردد و بعد از ادرار و تغوط راجحه ها نواحی ملوثه را با آب جوش داده شیر گرم و یا محلول خفیف پرمکانات میشود و قطعه آدریغه تکه و یادیکر چیز نواحی ملوثه را از خلف به قدم پاک نکنند زیرا عضویکه بواسطه آن تولید صورت گرفته ذاناً مجروح است و به آسانی میکروب داخل میگردد.

حفظاً لصلحه شیر دهنده. اگر چه نظریات و عقاید مخصوصی در این خصوص موجود است. وبالخاصه اکثر خرافات که در این جا رایج است و اغلباً به ضرر شیر دهنده تمام میشود حتی در بعضی مواقع آن خود بنده هم مواجه گردیده ام که زن شیر دهنده را از بساعت ها و غذا و میوه جات محروم میدارند مثلاً اگر در طفل

اندکی کسالت در اثر بی توجهی حس نمایند به مادر طفل میوه جات ترش از قبیل لیمو، نارنج و امثال آنها را نمیدهند که بعقبه خود آنها طفل گاندی میشود و علاوه از بعضی کارها اورامی ترسانند که امثال آن زیاد بوده و خود آنها بهتر میداند.

روزی در یک خانه که طفل آن مصاب به مرض چیچک بود خواسته شدم اگر چه بغرض معاينه طفل دعوت شده بودم مگر در اثنای معاينه واستجواب چهره و وضعیت مادر دقتم را جلب نمود در نتیجه سوالاتیکه از او نمودم معلوم شد که در اثر محبتی که پدر طفل به طفل خود داشت و چندین طفل آن هم در اثر بی مبالائی در همچه امراض ترك حيات نموده بود مادر طفل را برای اینکه شیر او خراب نگردد مدت ۱۴ روز می شد که غیر از نان و چای چیز دیگری نداده بود و مادر بیچاره هم نظر بمحبت مادری خلاف رفتاری نکرده بود و رفته رفته در اثر این پرهیز ملازبای کهنه بیدار و آن بیچاره را چنین ضعیف گردانیده بود مگر طفلشان از مرحمت خداوندی در اثر وصایای صحی و تدابیریکه اتخاذ کرده شد شفا یاب گردید و تا اکنون زنده است پس عمیق شوید که تمام این خرافات و افسانه ها آیا بجز اینکه به ضرر شیر دهنده بیچاره تمام شود نفعی خواهد داشت؟

شیر دهنده کفافی السابق به مشغولیت های یومیه خود دوام کرده و هر چیز را خورد و هر کار را کرده میتواند اما از طاقت و توان طبیعی خود زیاد کار نکرده از افعال زور طلب خود داری میکند و چیزیکه تا به وزن معلوم شده و به تجربه ثابت گردیده است ایست که تغذی به ترکیب شیر بسیار کم علاقه دارد از آنرو شیر دهنده هر چیز را بقدر خواهش خود خورده میتواند و طبیعی باید یک و نیم چند شخص نور مال بخورد و بنوشد اگر یک زن کم تغذی شود باز هم بصورت عمومی شیر داده میتواند در وقتیکه اگر سنگی کشیده و جسمه آلاغر گردد در آن صورت شیر هم کم میگردد. شیر دهنده میوه جات زیاد صرف کند گردش و هواخوری باندازه نموده کم از کم روزیکه الی دو ساعت با طفل خود به هوای صاف آفتاب دار از طرف صبح گردش کند. موافق با طفل خود را بقدر ۱۰-۱۲ دقیقه بافتاب قرار بدهد. بشرطی که سرد و در سایه بوده و شعاع آفتاب را سآ بالایی جسم آن هابیفند. ولی کمتر واقع میشود که دوران شیر دادن زن حامله شود ولی بعضاً دیده شده و در بین عوام مروج است که به مجرد حامله شدن زن در دوران شیر دادن می گویند که شیر مادر طفل خراب شده و طفل که شیر خراب مادر را می خورد مریض شده و ازین جهت به هر وسیله که ممکن شود طفل بیچاره را از بهره طبیعی و شیر مادر محروم ساخته بصورت صنعی با غذای که خود می خورد تغذیه کرد و بدست خود او را می بیند می سازند و ما در راهم از حمل گرفتن پیشمان می نمایند. (باقیدار)

دشلم پیری هوایی پیری

له «راوبوانی وزدوخه» خخه:

۱۸۹۸ کال کینی پیری یوه برازیلی یوه چه (سانتوس دیومون) نومیده دهوایی پیری پیری یوه جوړولو کینی پیری و کر. په هغه وخت کینی چه نوموړی یوه په دې کار پیل وکړ و پرو وگرو په هرې میندی او خنداوی کولی. خرنکه چه (سانتوس دیومون) نه شو کولای چه د فابریکو و الو سره نې دخیلو نظریاتو په باب کینی خبری اتري وکړی نو اوشو چه لمانته یوه جلا موسسه جوړه کړی. په دې موسسه کینی ډېر کارونه دده تر مراقبت لاندی اجرا کیدل. پدې فابریکه کینی تر هر شی دمخه بوداسی موتور چه بنزین بیکینی سوزیده جوړ شو، دې موتور (۳۱۰۴) آسونو قوه درلوده دروندوالی نې (۳۰) کیلو گرامه و. تردی وروسته چه داموتور جوړ شو نولازمه شوه چه تر آزموینې لاندی ونیول شی، له همدې سببه نوموړی موتور پریوه اتوموبیل نصب کړ شو دا اتوموبیل له یاریس خخه تر امستر دام پوری و خو بچیده او مطلوبو به نتیجه نخی واخیستلی شوې.

دپیری سطح دجایانی دورینه نو توکرانو خخه جوړه شوی و په دې توکر هم دیابینت له حیثه او هم ددروندوالی له یلو له لور خاصیت درلود. په هغه زمانه کینی تردی بهتر اوشه توکر بیخی نه و.

د نوموړی فضائی پیری اوژدوالی (۲۵) متره، قطر نې ۳ نیم متره او ظرفیت نې (۱۸۰) متر مکعبه و. په دې پیری کینی اتوموبیلکی کړکی جوړی شوې وې هر کله چه هوا تودیده او یا چه تودوخه ډېر د پالیزیده دا کړکی په پخپله خو خچیدلی او هوایی اودنه دبانندی کوله.

(سانتوس دیومون) ۱۸۹۸ کال د ستمبر میاشتی په (۲۰) کینی دخپای هوایی پیری په ذریعه په امتحانی الوتو لاس پوری کړ. هر کله چه نوموړی پیری دیاریس خخه په الوتنه پیل وکړ نو وار دواړه لوړیده تر لیری مودې وروسته دینار پر سر یی خپله الوتنه اوژده کړه هر کله چه نوموړی پیری ډېر هسه که شوه سطح نې د فشار په مقابل کینی مقاومت نه شوای کولای نویوه تا کالی مقدار کس چه بکینی و په خار جیدو پیل وکړ. په دې وخت کینی نوموړی پیری په سطح کینی غنچه پیدا شوی. په پای کینی دمخکی وخوانه را شوه شوه مگر خوشبختانه (سانتوس دیومون) پخپله دمرگ خخه خلاص شو او پیری نې توتی توتی شوه. نوموړی یوه په ۱۸۹۹ کال کینی دوی دانی نوری پیری جوړی کړی بیابه ۱۹۰۰ او ۱۹۰۱ کالو کینی نې دوی دانی نوری جوړی کړی چه تولا نې خاور دانی شوې.

له جملی خخه چه پدی گاراژ کینی لماندلی یوی نې (۲۲۰) متر مکعبه ظرفیت درلود. نوموړی یوه ددی پیری په ذریعه برنیار بانندی الوتنی کولی پدی پیری کینی یوموتور نصب وچه د (۳۱۰۲) آسونو قوه نې درلوده. نوموړی پیری په نینه هوا کینی په یوه ساعت کینی ۱۹ کیلومتره الوتنه کوله. سانتوس پدی توکه پخپل مقاصدو کینی گامیابه شو او خپلی هوایی پیری یی فرانسی حکومت ته وروبخشلی. تردی وروسته نې په نورو کارو پیل وکړ ترسیره د الوتو په جوړولو کینی بوخت شو. (سانتوس دیومون) یوشه سپورت مین هم و. دهغه نوم دهوادد فاقیت په تاریخ کینی پاته شویدی. هر کله چه نوموړی په خپلو اختراعاتو او الوتنو بوخت و په هماغه وخت کینی (فردیناند شیلین) بیکاره کړه چه هوایی الوتنی امکان لری. هر کله چه دامریکا په متحده ولایاتو کینی جگره جاری شوه پدی وخت کینی نوموړی سری دجرمنی دیوی تولگی رضا کارانو سره دشالی امریکا د متحده اضلاعو په طرفداری کینی هغی خوانه ره شو. دامریکائیانو په جگره کینی یی خوبلا پخپله پیری کینی الوتنی وکړی. هر کله چه نوموړی له امریکا خخه بیرته خپل هواده راغی په ۱۸۶۶ کال کینی دیر وشبائیانو په قواؤ کینی ورداخل شو او دآستر یارضدی جگره وکړه.

په ۱۸۷۰ او ۱۸۷۱ کالو کینی نوموړی فردیناند دفرانسی د قواؤ په مقابل کینی هم جگره کړیده. تر جگرې وروسته دپیری په اختراع او ایجاد بوخت شو. لیکه چه معلومه ده نو مورې فردیناند هر خونه شته چه درلوده په اختراعاتو او دخپلو عقایدو په لبار کینی یی صرف کړ. په ۱۸۹۸ کال کینی فردیناند زیلین په ډېر سختی سره دنوی پیری په جوړولو کینی پیل وکړ. دې سری دخپلی نوي پیری دننې برخې دالو نیمی بازوانو سره ټینگی کړی و او مخ نې په یوه ورینه نې توکر یو ټین کړی و. لیکه چه معلومه ده هغه پیری داوژدی اسطواناتی په شکل وه، مخ اوشانی تیره وه فقط دسیگار په صورت جوړه شوې وه.

لیری هوایی پیری چه دزیلین په ذریعه جوړه شویده اوژدوالی نې (۱۲۸) متره او قطر نې (۱۱) متره و ددی لوی پیری لیری الوتنه په ۱۹۰۰ کال کینی صورت ومونده مگر منفی نتیجه نې ورکړه. چټکی نې په یوه ساعت کینی له (۱۳) نیم کیلو مترونه زیات نه و. د زیلین د فعالیت په اثر تردی یومباشو وروسته بیانونوموړی پیری روغ شو او په دوهمه الوتنه نې پیل وکړ. لیکه چه ولیدله شوه نوموړی پیری په دې الوتنه کینی مطلوبو نتیجه ورکړی. تردی الوتنی وروسته دزیلین پنامه موسومه شوه. له پور تنی معلوما تو خخه خرگندو پیری چه په جرمنی کینی ددی کاریرمخ بیوادپاره په خونه مینه اوشوق کار کیده. د زیلین د فعالیت او جدیت نتیجه چه دجرمنی حکومت وده ته دراتلونکی عملیاتود مرستې وعده ورکړی وه. که په هغه زمانه کینی دنوموړی سری سره دجرمنی د حکومت له خوا مرستی شوی نه وی، نن ورځ دزیلین دجوړولو

خرگندونی

اعلان از طرف دائره ثبت

تجارت ریاست فیصله منازعات تجارتی نظریه اصولنامه ثبت تجارت شرکتهای تجارتی و تجار را سما و غیره خصوصیات قیدیه را بد فتر ثبت تجارتی ریاست فیصله منازعات به ثبت رسانیده اند بانک بر حسب ماده (۸) اصولنامه مذکور جهت آگاهی عموم تجار و غیر تجار ذیلا توضیح و اعلان میگردد:

۵۰۸- اسم بابو جان ولد الیاس، محل تولد و تاریخ آن جگدک سنه ۱۲۸۷ش تا بعیت افغان، عنوان تجارت شیرین بویه موضع تجار تخانه سرای امیر شیر علیخان اشخاص دارای صلاحیت امضاء مهربابو جان.

۵۰۹- خصوصیات محمد دین خان قبلا بشماره نمبر ۳۴۵۶ مورخه پنجشنبه ۲۲ دلو سنه ۱۳۲۱، نمبر ۱۵۱ روزنامه اصلاح شایع گردیده بود کتون قرار در خواستی مذکور مهراسامی اندر گل خان ولد نواب خان رادر تجار تخانه خود منفرداً اعتبار داده ضمناً تحریر کرده که اندر گل خان مذکور در تجار تخانه اوسرمایه ندارد طور نماینده کارهای تجارتی نامبرده رامی نماید.

۵۱۰- اسم عنوان: شرکت صالح محمد خان و محمد انور خان موضوع تجارت قالین و غیره تاریخ تاسیس سنه ۱۳۰۳ش، نوع کو اکتیف مسئولیت غیر محدود، مرکز اصلی جاده تیمور شاهي سرمایه (پنجاه هزار افغانی) تابعیت افغان، اشخاص دارای صلاحیت امضاء مهربابو جان محمد خان وامضای محمد انور خان منفرداً به استحضار بیت عموم سمداران شرکت اتحادیه شمالی پنبه رسانیده میشود: شرکت شمالی پنبه اسناد سهام جدید سهم داران خود میدهد سهامداران اسناد سهم سابقه زادر باندازه جوزا سال ۱۳۲۳ در کابل حاضر وسند سهم جدید حاصل دارند نادر موقع اخذ مفاد دچار مشکلات نشوند. (۱۵۷) ۴/۵

ما موریت فابریکه قوای مرکز بیگ اندازه چرم گاوی ادوری کو که نعل، میخ نخودی کابلی ساخت، کو که خارک، کو که سیمی، نخ پنجد و ار و چار صد و ارب، تیل سیاه، چربو و غیره مواد خام و کنبه کسارا نیکه بوت و موزه و کمر بند ساخته بتوانند ضرورت دارد مرجع مفاهمه، ماموریت فابریکه قوای مرکز. (۱۵۹) ۳/۳

صنعت بهیه جرمنی کینی موجوده وای په هغه وخت کینی دنوموړی پیری په یوه دانه دیوه ملیون روبل خلرم برخه مصرف کیدله خرنکه چه دجرمنی حکومت زیلین ته دهغه دراتلونکی کارو دمرستی وعده کړی وه ترشیر و کالو وروسته دوهم زیلین دده په ذریعه جوړ شو دې نوي زیلین په هوایی آزموینو کینی ښه نتیجه ورکړه مگر په هماغه شپه دهوایی طوفان په اثر و بیچاره شو. تر یوه کال وروسته دریم زیلین جوړ شو. دی زیلین په داسی حال کینی چه یوولس کسه بکینی سیاره و یوسل وینغو بنیت کیلو متره الوتنه وکړه او په دې مسافرت یی دیر خلق هبش پاته شو. (نور بیا)